

DIREKTIVA VIJEĆA 79/409/EEZ
od 2. travnja 1979.
o očuvanju divljih ptica

Prema članku 16. točki (iv) Ugovora o uspostavi Energetske zajednice, acquis communautaire o okolišu uključuje članak 4. stavak 2. Direktive Vijeća 79/409/EEZ.¹

Članak 1.

1. Ova se Direktiva odnosi na očuvanje svih vrsta divljih ptica koje prirodno obitavaju na europskom državnom području država članica na koje se primjenjuje Ugovor. Ona se odnosi na zaštitu tih vrsta, upravljanje i nadzor nad tim vrstama i njome se utvrđuju pravila o njihovom iskorištavanju.
2. Primjenjuje se na ptice, njihova jaja, gnijezda i staništa.
3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na Grenland.

Članak 2.

Države članice poduzimaju potrebne mjere za održavanje populacije vrsta iz članka 1. na razini koja odgovara posebno ekološkim, znanstvenim i kulturološkim zahtjevima, istodobno uzimajući u obzir gospodarske i rekreacijske zahtjeve, ili za prilagođavanje tih vrsta toj razini.

Članak 3.

1. S obzirom na zahtjeve iz članka 2., države članice poduzimaju potrebne mjere za očuvanje, održavanje ili ponovnu uspostavu dovoljne raznolikosti i veličine staništa za sve vrste ptica iz članka 1.
2. Očuvanje, održavanje ili ponovna uspostava biotopa i staništa prvenstveno uključuju sljedeće mjere:
 - (a) stvaranje zaštićenih područja;
 - (b) održavanje i upravljanje u skladu s ekološkim potrebama staništa unutar i izvan zaštićenih zona;
 - (c) ponovno uspostavljanje uništenih biotopa;
 - (d) stvaranje biotopa.

Članak 4.

1. Vrste ptica navedene u Prilogu I. predmet su posebnih mjera očuvanja koje se odnose na njihova staništa, kako bi se osiguralo njihovo preživljavanje i razmnožavanje na njihovom području raširenosti.

S tim u vezi, uzimaju se u obzir:

¹ Direktiva Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. o očuvanju divljih ptica nekoliko je puta značajno izmijenjena. Između ostalog, radi jasnoće i racionalnosti donijeta je Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija).

- (a) vrste u opasnosti od izumiranja;
- (b) vrste osjetljive na određene promjene u njihovim staništima;
- (c) vrste koje se smatraju rijetkima zbog male populacije ili ograničene lokalne raširenosti;
- (d) druge vrste koje zahtijevaju posebnu pažnju zbog posebne prirode njihovih staništa.

Trendovi i promjene populacijskih razina uzimaju se u obzir kao podloga za ocjenjivanje.

Države članice posebno klasificiraju područja koja su s obzirom na broj i veličinu najprimjenija kao posebna zaštićena područja za očuvanje tih vrsta, uzimajući u obzir njihove zahtjeve zaštite u okviru morskih i kopnenih zemljopisnih područja gdje se primjenjuje ova Direktiva.

2. Države članice poduzimaju slične mjere za migracijske vrste koje se redovito pojavljuju a nisu navedene u Prilogu I., imajući na umu potrebu za njihovom zaštitom u okviru morskih i kopnenih zemljopisnih područja gdje se ova Direktiva primjenjuje s obzirom na područja za njihovo razmnožavanje, mitarenje i prezimljavanje te odmorišta duž njihovih migracijskih putova. U tu svrhu države članice trebaju obratiti posebnu pozornost na zaštitu močvarnih područja, a posebno na močvarna područja od međunarodnog značaja.

3. Države članice šalju Komisiji sve relevantne informacije kako bi Komisija mogla poduzeti odgovarajuće inicijative u svrhu koordinacije koja je potrebna da bi se osiguralo da područja utvrđena u gornjim stavcima 1. i 2. čine usklađenu cjelinu koja ispunjava zahtjeve u pogledu zaštite tih vrsta na morskim i kopnenim zemljopisnim područjima gdje se primjenjuje ova Direktiva.

4. U vezi s zaštićenim područjima iz gornjih stavaka 1. i 2., države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje onečišćavanja ili pogoršavanja stanja staništa ili bilo kakvih poremećaja koji negativno utječu na ptice u tolikoj mjeri da bi to bilo značajno s obzirom na ciljeve iz ovog članka. Države članice nastoje spriječiti onečišćavanje ili pogoršavanje stanja staništa i izvan tih zaštićenih područja.

Članak 5.

Ne dovodeći u pitanje članke 7. i 9. države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile opći sustav zaštite svih vrsta ptica navedenih u članku 1., posebno zabranjujući:

- (a) namjerno ubijanje ili hvatanje na bilo koji način;
- (b) namjerno uništavanje ili oštećivanje njihovih gnijezda i jaja ili uklanjanje njihovih gnijezda;
- (c) izuzimanje njihovih jaja iz prirode i njihovo posjedovanje, čak i ako su prazna;
- (d) namjerno uznemiravanje tih ptica, posebno u razdoblju razmnožavanja ili podizanja mladunčadi, u tolikoj mjeri da bi to uznemiravanje bilo značajno s obzirom na ciljeve iz ovog članka;
- (e) držanje ptica koje pripadaju vrstama čije izlovljavanje i hvatanje su zabranjeni.

Članak 6.

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavaka 2. i 3. države članice za sve ptice iz članka 1. zabranjuju prijevoz za prodaju, držanje za prodaju i nuđenje za prodaju živih ili mrtvih ptica i bilo kojih lako prepoznatljivih dijelova ili derivata tih ptica.

2. Aktivnosti iz stavka 1. ne zabranjuju se za vrste iz Priloga III/1, pod uvjetom da su ptice zakonito ubijene ili uhvaćene ili stečene na neki drugi zakoniti način.

3. Za vrste navedene u Prilogu III/2 države članice mogu na svom području dozvoliti aktivnosti iz stavka 1., uz predviđena određena ograničenja, pod uvjetom da su ptice zakonito ubijene ili uhvaćene ili stečene na neki drugi zakoniti način.

Države članice koje žele izdati takvo odobrenje najprije se savjetuju s Komisijom kako bi zajednički s njom procijenile bi li trgovanje primjercima tih vrsta rezultiralo ili bi se opravdano moglo očekivati da će rezultirati razinama populacije, zemljopisnom raširenošću ili stopama razmnožavanja vrsta koje su ugrožene u cijeloj Zajednici. Ako se na temelju te procjene pokaže da će namjeravano odobrenje, prema mišljenju Komisije, rezultirati ugrožavanjem bilo koje od gore spomenutih vrsta ili mogućnošću njihovoga ugrožavanja, Komisija predmetnoj državi članici dostavlja obrazloženu preporuku u kojoj izražava svoje protivljenje trgovanju dotičnim vrstama. Ako Komisija smatra da takav rizik ne postoji, o tome obavješćuje predmetnu državu članicu.

Odluka Vijeća objavljuje se u Službenom listu Europske zajednice.

Države članice koje izdaju odobrenje u skladu s ovim stavkom, u pravilnim vremenskim razmacima provjeravaju jesu li uvjeti za izdavanje tog odobrenja još uvijek ispunjeni.

4. Komisija provodi studije o biološkom statusu vrsta navedenih u Prilogu III/3 i o učincima stavljanja na tržište na takav status.

Najkasnije četiri mjeseca prije isteka roka iz članka 18. stavka 1. ove Direktive podnosi izvješće i svoje prijedloge Odboru iz članka 16. s ciljem donošenja odluke o upisu takvih vrste u Prilog III/2.

U iščekivanju ove odluke, države članice mogu primjenjivati postojeća nacionalna pravila na takve vrste ne dovodeći u pitanje stavak 3. ovog članka.

Članak 7.

1. Zbog njihove visoke populacijske razine, zemljopisne raširenosti i stope razmnožavanja u cijeloj Zajednici, vrste navedene u Prilogu II. smiju se izlovljavati u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Države članice osiguravaju da izlovljavanje tih vrsta ne ugrožava nastojanja da se one očuvaju na područjima njihove raširenosti.

2. Vrste iz Priloga II/1 smiju se izlovljavati na morskim i kopnenim zemljopisnim područjima gdje se primjenjuje ova Direktiva.

3. Vrste iz Priloga II/2 smiju se izlovljavati samo u državama članicama u vezi s kojima su navedene.

4. Države članice osiguravaju da lov, uključujući sokolarenje ako se prakticira, kako se provodi u skladu s nacionalnim mjerama koje su na snazi, bude u skladu s načelima mudrog korištenja i ekološki uravnotežene kontrole predmetnih vrsta ptica i da ta praksa s obzirom na populaciju tih vrsta, posebno migracijskih, bude usklađena s mjerama koje proizlaze iz članka 2.

One se posebno moraju pobrinuti da se vrste na koje se primjenjuje lovno zakonodavstvo ne izlovljavaju tijekom sezone podizanja mladunčadi niti različitih faza razmnožavanja.

Kad se radi o migracijskim vrstama, posebno se moraju pobrinuti da se vrste na koje se primjenjuje propisi o lovstvu ne izlovljavaju tijekom razdoblja razmnožavanja ili tijekom njihovog povratka u područja gdje podižu mladunčad.

Države članice šalju Komisiji sve relevantne informacije o praktičnoj primjeni svojih propisa o lovstvu.

Članak 8.

1. Što se tiče izlovljavanja, hvatanja ili ubijanja ptica u skladu s ovom Direktivom, države članice zabranjuju uporabu svih sredstava, mjera ili metoda namijenjenih za masovno ili neselektivno hvatanje ili ubijanje ptica, koji bi mogli uzrokovati lokalni nestanak neke vrste, posebno uporabu onih iz Priloga IV. točke (a).
2. Osim toga, države članice zabranjuju svaki lov iz prijevoznih sredstava i u skladu s uvjetima iz Priloga IV. točke (b).

Članak 9.

1. Države članice mogu odstupiti od odredaba iz članaka 5., 6, 7. i 8., ako ne postoji drugo zadovoljavajuće rješenje, iz sljedećih razloga:
 - (a) — u interesu javnog zdravlja i sigurnosti,
 - u interesu sigurnosti zračnog prometa,
 - radi sprečavanja nanošenja ozbiljne štete usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama,
 - radi zaštite flore i faune;
 - (b) za potrebe istraživanja i obrazovanja, obnavljanja populacija, ponovnog unošenja vrsta, te za potrebe uzgoja koji je neophodan za te namjene;
 - (c) radi izdavanja dozvola, pod strogo nadziranim uvjetima i na selektivnoj osnovi, za hvatanje, držanje ili drugo razborito korištenje određenih ptica u malom broju.
2. Kod odstupanja moraju se navesti:
 - vrste koje su predmet odstupanja;
 - sredstva, mjera ili metode koji su odobreni za hvatanje ili ubijanje;
 - uvjeti rizika i okolnosti s obzirom na vrijeme i mjesto pod kojima se takva odstupanja mogu odobriti;
 - tijelo ovlašteno za proglašenje postojanja traženih uvjeta i za odlučivanje o tome koja se sredstva, mjere ili metode smiju koristiti, u okviru kojih ograničenja i tko ih smije koristiti;
 - kontrole koje će se provesti.
3. Države članice svake godine šalju Komisiji izvješće o provedbi ovog članka.
4. Komisija na temelju informacija kojima raspolaže, a posebno informacija koje joj se dostave u skladu sa stavkom 3., stalno osigurava da posljedice ovih odstupanja ne budu nesukladne s ovom Direktivom. U tu svrhu poduzima odgovarajuće mjere.

Članak 10.

1. Države članice potiču istraživanja i sve djelatnosti potrebne kao temelj za zaštitu populacije svih vrsta iz članka 1., za upravljanje njima i za njihovo korištenje.

2. Posebna se pozornost posvećuje istraživanjima i djelatnostima povezanim sa stavkama navedenima u Prilogu V. Države članice šalju Komisiji sve potrebne informacije koje joj omogućuju poduzimanje odgovarajućih mjera za koordinaciju istraživanja i djelatnosti iz ovog članka.

Članak 11.

Države članice vode računa o tome da unošenje bilo kojih vrsta divljih ptica koje prirodno ne obitavaju na europskom području država članica ne dovodi u pitanje lokalnu floru i faunu. S tim u vezi savjetuju se s Komisijom.

Članak 12.

1. Države članice svake tri godine, počevši od isteka roka iz članka 18. stavka 1., dostavljaju Komisiji izvješće o provedbi nacionalnih odredaba donesenih u skladu sa tim.

2. Komisija svake tri godine sastavlja skupno izvješće na temelju informacija iz stavka 1. Dio nacrtu izvješća koji obuhvaća informacije koje je dala neka država članica upućuje se dotičnoj državi članici radi verifikacije. Konačna verzija izvješća dostavlja se državama članicama.

Članak 13.

Primjena mjera donesenih na temelju ove Direktive ne smije dovesti do pogoršanja trenutnog stanja u pogledu očuvanja vrsta ptica iz članka 1.

Članak 14.

Države članice mogu uvesti zaštitne mjere koje su strože od mjera predviđenih ovom Direktivom.

Članak 15.

Izmjene i dopune potrebne za prilagodbu Priloga I. i V. ovoj Direktivi tehničkom i znanstvenom napretku te izmjene i dopune iz drugog podstavka članka 6. stavka 4. usvajaju se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 17.

Članak 16.

1. Za potrebe izmjena i dopuna iz članka 15. ove Direktive, ovim se uspostavlja Odbor za prilagodbu tehničkom i znanstvenom napretku (u daljnjem tekstu "Odbor"), koji se sastoji od predstavnika država članica i kojim predsjedava predstavnik Komisije.

2. Odbor donosi svoj poslovnik.

Članak 17.

1. Ako je potrebno djelovati sukladno s postupkom utvrđenom u ovom članku, predsjedavajući, bilo na vlastitu inicijativu ili na zahtjev države članice, predmet prosljeđuje Odboru.

2. Predstavnik Komisije podnosi Odboru nacrt mjera koje je potrebno poduzeti. Odbor daje svoje mišljenje o nacrtu u roku kojega predsjedavajući može odrediti sukladno žurnosti predmeta. Odlučuje se većinom od 41 glasa, pri čemu se glasovi država članica ponderiraju kako je predviđeno člankom 148. stavkom 2. Ugovora. Predsjedavajući ne glasa.
3. (a) Komisija donosi predviđene mjere ako su u skladu s mišljenjem Odbora.
- (b) Ako predviđene mjere nisu u skladu s mišljenjem Odbora ili ako mišljenje nije dano, Komisija bez odgode podnosi Vijeću prijedlog u vezi s mjerama koje treba usvojiti. Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom.
- (c) Ako u roku od tri mjeseca od podnošenja prijedloga Vijeće ne djeluje, predložene mjere usvaja Komisija.

Članak 18.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom u roku od dvije godine od njihove obavijesti. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.
2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 19.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

PRILOG I.

1. *Gavia immer* | Great northern diver | Veliki sjeverni plijenor
2. *Calonectris diomedea* | Cory's shearwater | Veliki zovoj (kaukal)
3. *Hydrobates pelagicus* | Storm petrel | Olujna burnica
4. *Oceanodroma leucorhoa* | Leach's petrel | Lastorepa burnica
5. *Phalacrocorax carbo sinensis* | Cormorant (continental race) | Kormoran (kontinentalna rasa)
6. *Botaurus stellaris* | Bittern | Bukavac
7. *Nycticorax nycticorax* | Night heron | Gak
8. *Ardeola ralloides* | Squacco heron | Žuta čaplja
9. *Egretta garzetta* | Little egret | Mala bijela čaplja
10. *Egretta alba* | Great white heron | Velika bijela čaplja
11. *Ardea purpurea* | Purple heron | Čaplja danguba
12. *Ciconia nigra* | Black stork | Crna roda
13. *Ciconia ciconia* | White stork | Bijela roda
14. *Plegadis falcinellus* | Glossy ibis | Blistavi ibis
15. *Platalea leucorodia* | Spoonbill | Žličarka
16. *Phoenicopterus ruber* | Greater flamingo | Američki plamenac
17. *Cygnus colombianus bewickii* (*Cygnus bewickii*) | Bewick's swan | Bewickov labud
18. *Cygnus cygnus* | Whooper swan | Žutokljuni labud
19. *Anser albifrons flavirostris* | White-fronted goose (Greenland race) | Lisasta guska
20. *Branta leucopsis* | Barnacle goose | Sjevernomorska guska
21. *Aythya nyroca* | White-eyed pochard | Patka njorka
22. *Oxyura leucocephala* | White-headed duck | Čakora
23. *Pernis apivorus* | Honey buzzard | Škanjac osaš
24. *Milvus migrans* | Black kite | Crna lunja
25. *Milvus milvus* | Kite | Crvena lunja
26. *Haliaeetus albicilla* | White-tailed eagle | Štekavac
27. *Gypaetus barbatus* | Bearded vulture | Kostoberina
28. *Neophron percnopterus* | Egyptian vulture | Crkavica
29. *Gyps fulvus* | Griffon vulture | Bjeloglavi sup
30. *Aegypius monachus* | Black vulture | Sup starješina
31. *Circus gallicus* | Short-toed eagle | Zmijar
32. *Circus aeruginosus* | Marsh harrier | Eja močvarica
33. *Circus cyaneus* | Hen harrier | Eja strnjara
34. *Circus pygargus* | Montagu's harrier | Eja livadarka
35. *Aquila chrysaetos* | Golden eagle | Suri orao
36. *Hieraaetus pennatus* | Booted eagle | Patuljasti orao
37. *Hieraaetus fasciatus* | Bonelli's eagle | Prugasti orao
38. *Pandion haliaetus* | Osprey | Bukoč
39. *Falco eleonora* | Eleonora's falcon | Eleonorin sokol
40. *Falco biarmicus* | Lanner falcon | Krški sokol

41. *Falco peregrinus* | Peregrine | Sivi sokol
 42. *Porphyrio porphyrio* | Purple gallinule | Europska velika sultanka
 43. *Grus grus* | Crane | Ždral
 44. *Tetrax tetrax* (*Otis tetrax*) | Little bustard | Mala droplja
 45. *Otis tarda* | Great bustard | Droplja
 46. *Himantopus himantopus* | Black-winged stilt | Vlastelica
 47. *Recurvirostra avosetta* | Avocet | Modronoga sabljarka
 48. *Burhinus oedicephalus* | Stone curlew | Čukavica
 49. *Glareola pratensis* | Pratincole | Riđokrila pješčarka
 50. *Charadrius morinellus* (*Eudromias morinellus*) | Dotterel | Šareni kulik
 51. *Pluvialis apricaria* | Golden plover | Troprsti zlatar
 52. *Gallinago media* | Great snipe | Šljuka livadarka
 53. *Tringa glareola* | Wood-sandpiper | Prutka migavica
 54. *Phalaropus lobatus* | Red-necked phalarope | Tankokljuna liskonoga
 55. *Larus genei* | Slender-billed gull | Tankokljuni galeb
 56. *Larus audouinii* | Audouin's gull | Južni galeb
 57. *Gelochelidon nilotica* | Gull-billed tern | Debelokljuna čigra
 58. *Sterna sandvicensis* | Sandwich tern | Dugokljuna čigra
 59. *Sterna dougallii* | Roseate tern | Ružičasta čigra
 60. *Sterna hirundo* | Common tern | Crvenokljuna čigra
 61. *Sterna paradisaea* | Arctic tern | Arktička čigra
 62. *Sterna albifrons* | Little tern | Mala čigra
 63. *Chlidonias niger* | Black tern | Crna čigra
 64. *Pterocles alchata* | Pin-tailed sandgrouse | Zelenkasta sadža
 65. *Bubo bubo* | Eagle owl | Sova ušara
 66. *Nyctea scandiaca* | Snowy owl | Snježna sova
 67. *Asio flammeus* | Short-eared owl | Sova močvarica
 68. *Alcedo atthis* | Kingfisher | Vodomar
 69. *Dryocopus martius* | Black woodpecker | Crna žuna
 70. *Dendrocopus leucotus* | White-backed woodpecker | Planinski djetlić
 71. *Luscinia svecica* | Blue-throat | Modrovoljka
 72. *Sylvia undata* | Dartford warbler | Crvenooka grmuša
 73. *Sylvia nisoria* | Barred warbler | Pjegava grmuša
 74. *Sitta whiteheadi* | Corsican nuthatch | Korzički brgljez
-